

Editörden / Editorial

Merhaba,

İnsanın kişisel ve toplumların genel tarihinde önemli dönüm noktaları olduğu gibi kurumların tarihinde de dönemlendirmeyi hak edecek düzeyde ayırt edici değişimler vardır. Önemli olan, bu tür yapısal değişimlerle beraber sürekliliği inşa etmek, korumak ve sürdürebilmektir. Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi'nin kurumsal tarihinin en önemli dönüm noktalarından birisi, Basın Yayın Yüksek Okulu'ndan İletişim Fakültesi'ne dönüşümün gerçekleştiği 1992 yılıdır. Bu dönüşüm, Türkiye'deki iletişim fakülteleri açısından da yapısaldır ve kurumsallaşma açısından bir başlangıç olarak hafızalardaki yerini almıştır. Yüksekokulun fakülteye dönüşümünün getirdiği kurumsal dönüşümün değerli bir sonucu ise fakültenin akademik dergisinin yayına başlamasıdır. Aralık 1992 yılında yayımlanan ilk sayısından bu yana Marmara İletişim Dergisi, çeyrek yüzyılı aşan tarihiyle Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi'nin olduğu kadar Türkiye'nin sosyal ve beşeri bilimler alanında birikimi ve özellikle de medya ve iletişim çalışmaları açısından, güçlü ve zayıf taraflarıyla birlikte, akademik ve entelektüel hafızamızın kayda değer bir unsurudur.

Aralık 1992 yılında yayımlanmaya başlanan Marmara İletişim Dergisi, son üç yıldaki çalışmalarının sonucunda ulusal ve uluslararası akademik indeks/dizin ve veritabanlarından aldığı kabullerle, şeffaflığı ve hesap verilebilirliği ön planda tutan editöryal ve hakemlik süreç yönetimi ile nitelikli içerikle güçlendirilmiş bir kurumsallaşmaya sahip olmuştur. Bu kurumsallaşmanın sağlandığı bir noktada, üniversitemizdeki akademik dergilerin yeniden yapılandırılması sürecinin bir parçası olarak Marmara İletişim Dergisi, 29. sayısından itibaren yeni bir isimle yayın hayatına devam edecektir: Türkiye İletişim Araştırmaları Dergisi (Turkish Review of Communication Studies-TURCOM).

Nitelikle güçlendirilmiş bir kurumsallaşma ve özgün bilgi üretimi sorunuyla karşı karşıya olan Türkiye'deki medya ve iletişim çalışmaları alanında faaliyet gösteren akademik dergiler, Cemil Meriç'in ifadesiyle bir zekalar topluluğunun yankısı ve bir neslin vasiyetnamesi olarak önemli rol ve işlev üstlenebilecek imkana sahiptirler. Bu çerçevede önemli bir zemin olarak gördüğümüz Türkiye İletişim Araştırmaları Dergisi, Türkiye'deki ve dünyadaki iletişim akademiasının imkan ve potansiyelinden azami düzeyde istifade ederek Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi'nin kolektif bir çalışması olarak ikinci çeyrek yüzyılında da yayın hayatına devam edecektir. Dergimizi daha ileri noktalara taşıma hedefiyle, küresel ve bölgesel gelişmeleri ihmal etmeden, güncel

gündem ile kalıcı/yapısal olanın dengesini gözeterek dergimizde ele alınacak konuların odağında Türkiye yer alacaktır. Şimdiye kadar katkı sunan herkesi teşekkür ve hayırla anmayı bir borcun ifası olarak görüyorum. Türkiye İletişim Araştırmaları Dergisi, değişime açık bir süreklilik ve uluslararası düzeyde bir akademik yayınlara Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi'nin Türkiye'nin akademik ve entelektüel hayatına katkısının önemli bir mecrası olmaya devam edecektir.

Türkiye İletişim Araştırmaları Dergisi'nin 29.sayısında 7 makale ile okurlarımızın karşısına çıkıyoruz.

Bu sayının ilk makalesi olan “Neoliberal Dönemde Medyanın Dönüşümü ve Gerbner’i Yeniden Düşünmek” başlıklı çalışmada Ünsal Çığ, neoliberalizmi sadece ekonomik bir teori olarak değil politik bir teori olarak da gören Harvey, Foucault, Dardot ve Laval gibi düşünürler ile George Gerbner’in teorisi ve kavramları arasında ilişki kurarak geleneksel medyanın bir teorisi olan “ekme teorisi”nin mutlu şiddet, acımasız dünya sendromu ve ikinci derece etkiler gibi bazı kavramlarını ekonomi-politik bir bağlama oturtarak tartışmaktadır.

Sayının ikinci makalesi olan Ömer Erdoğan ve Cengiz Anık imzalı “Aile İletişim Kalıpları Ölçeğinin Türkçe Formunun Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması” başlıklı çalışma, McLeod ve Chaffee (1972) tarafından geliştirilen ve Ritchie ve Fitzpatrick (1990) tarafından tekrar gözden geçirilerek oluşturulan Revize Aile İletişim Kalıpları Ölçeği (RAİKÖ)’nin Türkiye’deki üniversite ve ortaöğretim öğrencilerinden oluşan bir grup üzerinde geçerlik ve güvenilirliğini araştırmaktadır.

Şirin Karal Temuroğlu ve Nurşen Mazıcı imzalı “Elektrik Dağıtım İhaleleri ve Medya” başlıklı makalede ise ticari ve endüstriyel bir örgütlenme olan medyanın sahiplik yapısının ve iktidarla ilişkilerinin haber içerikleri üzerindeki etkisine odaklanılarak 2000’li yıllarda doğal tekel konumundaki Kamu İktisadi Teşebbüslerinin yeniden yapılandırılması ve özelleştirilmesi kapsamında gerçekleştirilen BEDAŞ, Gediz EDAŞ, Dicle EDAŞ ve Trakya EDAŞ ihalelerinin, nicel ve nitel içerik çözümlemesi temel alınarak haber, köşe yazısı ve söyleşilere yansımaları incelenmiştir.

Bu sayının dördüncü makalesi olan “Kırgızistan Örneğinde Medyanın Gündem Kurma Etkisi” başlıklı makalede Çetin Murat Hazar ve Kanışay Muhtarova, nicel yöntemlerin imkanlarından yararlanarak gerçekleştirilen ampirik bir çalışma ile medyanın gündem kurma işlevini Kırgızistan örneğinde ele almaktadır.

Hasan Güllüpunar ve Tuba Tekmen tarafından kaleme alınan “İmajın Kurumsal İtibara Etkisi: Giresun Belediyesi Örneği” başlıklı makalede ise, belediyeye dönük genel algının belediyeyi temsil makamı olan başkanlıktan ulaşım, sosyal ve kültürel faaliyetlerden üst ya da altyapı hizmetlerine kadar geniş bir alanda gerçekleşen faaliyetleri ve bunların iletişim yönetiminden etkilenip etkilenmediğiyle birlikte belediyeye ilgili oluşan genel algıya etkisini Giresun Belediyesi örneklemini üzerinden nicel yöntemlerden yararlanılarak araştırılmıştır.

Samet Kavođlu'nun "II. Dünya Savaşı'nda Kadınlara Yönelik Hazırlanan Afişlerin Göstergebilimsel Çözümlemesi: "Women's Land Army" Örneği başlıklı makalesinde de İkinci Dünya Savaşı ortamında kadınların işgücüne katılımını sağlarken ortaya çıkan psikolojik yıkımı bertaraf etmek maksadıyla İngiltere, Avustralya ve ABD'de kurulan ve bu doğrultuda faaliyet gösteren "Women's Land Army"nin afişleri göstergebilimsel olarak incelenmektedir.

Bu sayıdaki son makale olan "Milli Mücadele Ruhunun Toplumsal Harekete Dönüşümü: Telgraf Hareketi" başlıklı çalışmasında Gülcan Işık, günümüz toplumsal hareket çalışmalarına katkı sunmak amacıyla, İzmir'in işgali sonrasında başlayan protestoların telgraflar aracılığıyla başlayan bir toplumsal hareketlenme ortaya çıkardığından hareketle Kurutuluş Savaşı esnasında 14 vilayetten çekilen telgrafların içerik analizini yapmaktadır.

Türkiye İletişim Araştırmaları Dergisi adıyla yayınına devam edecek olan dergimizin çeyrek asrı aşan Marmara İletişim Dergisi adıyla yaptığı 28 sayılık yayınlarını, "Marmara İletişim Dergisi Bibliyografyası (1992-2017)" başlığıyla akademik ve entelektüel hafızanın bir parçası haline getirmek amacıyla hazırlayıp bu sayıya yayımlamış olduk.

Son olarak, dergimizle ilgili duyurusunu yapacağımız bir başka gelişme de bu sayıdan itibaren tematik yayıncılığı özel sayılarla devam ettirmek olacaktır. Haziran ve Aralık aylarında normal periyodunda tema olmadan yayımlanacak birer sayının yanında mümkün olduğu oranda her yıl belli bir temaya odaklanmış bir özel sayı ile akademik ve entelektüel hayata katkı sunmaya gayret göstereceğiz. Bu çerçevede 2018 yılında Medya ve Demokrasi ile Türkiye'de Medya, Darbe ve 15 Temmuz temalarıyla iki özel sayı hazırlığımız devam etmektedir. Bu bağlamda, ilgili tüm araştırmacıları makale, değerlendirme makalesi ve kitap, akademik etkinlikler ve film analizlerini kapsayan değerlendirme yazılarıyla dergimize katkı sunmaya davet ediyoruz.

Bir sonraki sayıda buluşmak ümidiyle bu sayının hazırlanmasında emeği geçen herkesi şükranla anıyor, iyi okumalar diliyoruz.

Hediyeullah AYDENİZ

